

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

CADRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

COORDONAT
Ministerul Finanțelor

Dumitru BUDIANSCHI, Ministru

DECIZIA

Consiliului Național pentru Calificări

nr. 13 din 26 IANUARIE 2023

APROBAT

Ministerul Educației și Cercetării

Anatolie TOPALA, Ministru

„17 februarie 2023

STANDARD DE CALIFICARE

DOMENIUL GENERAL DE STUDII

041 Științe economice

DOMENIUL DE FORMARE
PROFESIONALĂ

0411 Contabilitate

CALIFICAREA

Doctor în Științe economice

NIVELUL CALIFICĂRII

8 CNC

FIȘA DE VALIDARE A CONFORMITĂȚII

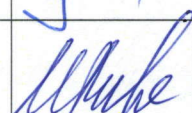
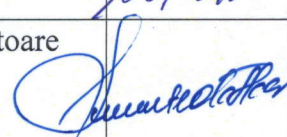
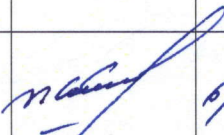

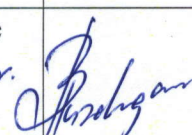
Nr. crt.	Instituția/ organizația	Numele, prenumele	Funcția, titlul științific	Semnătura	Data
MEMBRII GRUPULUI DE LUCRU CARE AU ELABORAT STANDARDUL DE CALIFICARE					
1.	Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Contabilitate, audit și analiză economică, Facultatea Contabilitate	GRIGOROI Lilia	Decană, dr. în economie, conferențiară universitară		07.11.22
2.	Academia de Studii Economice din Moldova, Departamentul Contabilitate, audit și analiză economică, Facultatea Contabilitate	LAZARI Liliana	Șefă departament, dr. în economie, conferențiară universitară		07.11.22
3.	Universitatea de Stat din Moldova, Departamentul Finanțe și Bănci, Facultatea Științe Economice	COJOCARU Maria	Șefă departament, dr. în economie, conferențiară universitară		07.11.2022
4.	Întreprinderea Mixtă Efes Vitanta Moldova Brewery S.A.	VÎRTOSU Artur	Director financiar		07.11.2022
5.	Asociația Contabililor și auditorilor profesioniști din Republica Moldova (ACAP)	RUSU-COVALIOV Georgeta	Președintă		07.11.22
COMISIA DE VALIDARE A STANDARDULUI DE CALIFICARE					
1.	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Secția Politici contabile și audit, Direcția Politici financiare	VOLOȘCIUC Ecaterina	Consultantă principală		08.12.22
2.	Universitatea Tehnică a Moldovei	COJOCARI Vadim	Dr. în economie, conferențiar universitar		4.12.22
3.	Asociația Contabililor și Consultanților în Management din Republica Moldova	PRISĂCARU Ion	Vicepreședinte		07.11.2022

Domeniul general de studii: 041 Științe economice

Titlul și nivelul calificării: Doctor în Științe economice, Nivel 8 CNC RM

Domeniul de formare profesională: 0411 Contabilitate

FIȘA DE CONSULTARE

Nr. crt.	Instituția/ organizația	Numele, prenumele	Funcția, titlul științific	Semnătura	Data
PARTENERI SOCIALI					
1.	KPMG Moldova	VOLUȚĂ Victor	Director		9.12.2022
2.	Asociația Businessului European (EBA)	RUFA Mariana	Directoare executivă		6/12/22
3.	Publicația periodică Monitorul Fiscal FISC.MD	MUSTEAȚĂ-STACI Rodica	Directoare		02.12.2022
4.	Victoria Bank S.A.	CORNICIUC Vitalie	Vicepreședinte		6/12/2022
5.	Acozatex S.R.L.	ȚURCANU Liliana	Contabilă șefă		01.12.22
6.	Instituția Medico-Sanitară Publică ATM Râșcani	TAMAZLÎCARU Angela	Contabilă șefă		02.12.22
7.	Universitatea de Stat din Moldova, Școala Doctorală de Științe Economice	BUZDUGAN Adriana	Directoare dr., conf. univ.		05.12.22

FORMULARUL CALIFICĂRII

Descrierea calificării	<p>Calificarea <i>Doctor în Științe economice</i> în domeniul de formare profesională <i>Contabilitate</i> înglobează activitățile de cercetare științifică, didactice și administrative în domeniul contabilității, auditului și analizei economice.</p> <p>Specialiștii cu calificarea respectivă planifică, organizează, gestionează și monitorizează activități de cercetare în cadrul echipelor de cercetători; generează idei noi în baza analizei rezultatelor științifice, inclusiv în domenii interdisciplinare; elaborează proiecte de cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic; planifică, calculează și optimizează resursele necesare realizării proiectului; elaborează strategii și politici naționale și instituționale; elaborează și publică lucrări științifice, metodice și didactice; organizează, realizează și evaluează activități de la conferințe și seminare instituționale, naționale și internaționale; planifică și desfășoară activități de cercetare; realizează activități de predare-învățare-evaluare și cercetare științifică în instituții de învățământ superior în calitate de lector universitar, conferențiar universitar și profesor universitar și asigură procesul de instruire cu materiale didactice și instrumente de evaluare, etc.</p> <p>În același timp, specialiștii cu calificarea respectivă furnizează servicii și/sau administrează direct sau indirect entități și/sau instituții și proiecte din domeniul financiar-contabil aplicând competențe de cercetare fundamentală și/sau aplicativă.</p>
Nivelul de calificare	8 CNC
Grup-țintă	<ul style="list-style-type: none"> - Absolvenți ai programelor de studii superioare de master, ciclul II; - Prestatori de programe de educație și formare profesională; - Angajatori; - Alte părți interesate.
Tipul programului de studii	<p>Program de învățământ superior de doctorat, ciclul III</p> <ul style="list-style-type: none"> - doctorat științific; - doctorat profesional.
Forma de organizare a studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - Învățământ cu frecvență; - Învățământ cu frecvență redusă; - Învățământ la distanță.
Durata și volumul studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - 3 ani la învățământ cu frecvență – 180 de credite de studii. - 4 ani la învățământ cu frecvență redusă – 180 de credite de studii.
Condițiile de acces	<p><i>Nivelul minim necesar de studii:</i> studii superioare de master, ciclul II.</p> <p><i>Acte de studii pentru acces:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de studii superioare de master și Supliment descriptiv conform Europass; - act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă.
Stagii de practică	<p>Cadrul normativ nu prevede stagii de practică ca unități distincte de învățare. Formarea abilităților practice se asigură prin programul individual de cercetare științifică.</p>
Actul de studii, titlul atribuit	<ul style="list-style-type: none"> - Diploma de doctor și Supliment descriptiv conform Europass; - Titlul științific: <i>Doctor în Științe economice</i>
Dezvoltarea profesională/proiectarea carierei	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltare profesională continuă spre calificări de același nivel și inter conexe; - continuarea studiilor la programe de post doctorat.
Oportunități de angajare în câmpul muncii	<p>122301 Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării</p> <p>231004 Conferențiar universitar/conferențiară universitară</p> <p>231005 Lector universitar/lectoră universitară</p> <p>242104 Consilier al conducătorului/consilieră a conducătoarei întreprinderii</p> <p>242105 Consultant/consultantă în afaceri</p> <p>263102 Cercetător științific/cercetătoare științifică în economie</p>
Cerințe legale speciale	<p>Apt de muncă din punct de vedere fizic și psihic.</p> <p>Nu sunt alte cerințe legale speciale care limitează obținerea calificării de către persoanele care îndeplinesc condițiile de acces stipulate mai sus.</p>

LISTA OCUPAȚILOR TIPICE

Programul de formare profesională	Ocupații tipice conform CORM (006-2021)	Ocupații tipice conform ESCO 08	Ocupații tipice conform ISCO-08	Alte clasificări relevante CAEM/ ISIC
<p>Profil științific</p> <p>522 Finanțe, contabilitate, analiză economică</p> <p>Specialitatea științifică</p> <p>522.02 Contabilitate; audit; analiză economică</p>	<p>121301 Coordonator/coordonatoare de proiect</p> <p>121308 Manager de proiect</p> <p>121309 Manager financiar al proiectului</p> <p>121911 Membru al/membră a consiliului de administrație a societății comerciale</p> <p>122301 Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării</p> <p>122305 Secretar științific/secretară științifică</p> <p>122308 Șef/șefă sector în domeniul cercetării și inovării</p> <p>122309 Șef/șefă secție în domeniul cercetării și inovării</p> <p>122310 Șef/șefă serviciu în domeniul cercetării și inovării</p> <p>122311 Șef/șefă subdiviziune de cercetare</p> <p>143905 Director/directoare centru de conferințe</p> <p>231002 Cercetător științific stagiar/cercetătoare științifică stagiară</p> <p>231003 Cercetător științific/cercetătoare științifică</p> <p>231004 Conferențiar universitar/conferențiară universitară</p> <p>231005 Lector universitar/lectoară universitară</p> <p>231007 Profesor universitar/profesoară universitară</p> <p>241213 Consultant fiscal/consultantă fiscală</p> <p>241224 Expert fiscal/expertă fiscală</p>	<p>1213.4 Manager de program</p> <p>1213.5 Manager de afacere</p> <p>1213.6 Manager fonduri UE</p> <p>1219.4 Șef Departament</p> <p>1219.6 Manager de proiect</p> <p>1223.2 Manager cercetare-dezvoltare</p> <p>1439.3 Manager serviciu clienți</p> <p>2310.1 Cadru didactic în învățământul superior</p> <p>2412.4 Planificator financiar</p> <p>2412.5 Manager de risc financiar</p>	<p>1213 Policy and Planning Managers</p> <p>1219 Business Services and Administration Managers Not Elsewhere Classified</p> <p>1223 Research and Development Managers</p> <p>1439 Services Managers Not Elsewhere Classified</p> <p>2310 University and Higher Education Teachers</p> <p>2412 Financial and Investment Advisers</p>	<p>69.20 Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal</p> <p>72.20 Cercetare - dezvoltare în științe sociale și umaniste</p> <p>84.13 Reglementarea și eficientizarea activităților economice</p> <p>85.41 Învățământ superior non-universitar</p> <p>85.42 Învățământ superior universitar</p> <p>94.12 Activități ale organizațiilor profesionale</p>

COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII

COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)	CT₁. Dezvoltarea eficienței personale și profesionale CT₂. Comunicarea, colaborarea și lucrul în echipă CT₃. Aplicarea competențelor funcționale, tehnice și digitale CT₄. Adaptarea activității spre o economie verde /economie circulară/ sustenabilitate
COMPETENȚE GENERALE (CG)	CG₁. Planificarea și realizarea cercetărilor științifice CG₂. Managementul proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare CG₃. Utilizarea competențelor de cercetare științifică în procesul de predare-învățare CG₄. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate
COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	CP₁. Evaluarea cercetărilor din domeniul financiar și contabil CP₂. Planificarea, realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice CP₃. Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității financiare CP₄. Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității manageriale CP₅. Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității fiscale CP₆. Guvernarea și perfecționarea auditului CP₇. Analiza, controlul și gestionarea riscurilor

TRANSPUNEREA COMPETENȚELOR DIN STANDARDUL DE COMPETENȚĂ ÎN REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII

Aria de competență profesională	Competențe conform standardului de competență	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>	Disciplinele ce conduc la formarea de competențe profesionale
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor fundamentale și aplicative în contabilitate, audit și analiză economică	<p>CG₁. Planificarea și realizarea cercetărilor științifice</p> <p>CG₄. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate</p>	<p>1. aplica metodologii contemporane de cercetare pentru a genera soluții pe probleme neomogene și complexe operând cu aplicații computerizate de mare complexitate.</p>	<p>Contabilitate avansată, Audit avansat, Analiza economico-financiară avansată, Internaționalizarea cercetării științifice, Etica cercetării și integritatea academică/ Deontologia și comunicarea științifică, Metodologia cercetării științifice/Metode de cercetare și analiză cantitativă și calitativă a datelor, Managementul proiectelor/ Gestiunea financiară a cercetării științifice, Dreptul proprietății intelectuale, Activități individuale de cercetare științifică</p>
	<p>CG₂. Managementul proiectelor de cercetare- inovare- dezvoltare</p>	<p>2. elaborează proiecte de cercetare-inovare-dezvoltare demonstrând competențe de planificare, organizare și implementare utilizând diverse medii și tehnologii pentru creșterea calității vieții.</p>	<p>Managementul proiectelor/ Gestiunea financiară a cercetării, Metodologia cercetării științifice, Contabilitate avansată, Audit avansat, Analiza economico-financiară avansată, Internaționalizarea cercetării științifice,</p>
	<p>CP₁. Evaluarea cercetărilor din domeniul financiar și contabil</p>	<p>3. analizează rezultatele cercetării implicând tehnologii digitale și gândire critică pentru a fi evaluate și prezentate în mod accesibil și atractiv.</p>	<p>Contabilitate avansată, Audit avansat, Analiza economico-financiară avansată, Internaționalizarea cercetării științifice Etica cercetării și integritatea academică/ Deontologia și comunicarea științifică, Metodologia cercetării științifice/Metode de cercetare și analiză cantitativă și calitativă a datelor Dreptul proprietății intelectuale Activități individuale de cercetare științifică</p>
<p>2. Realizarea și evaluarea</p>	<p>CG₃. Utilizarea competențelor de</p>	<p>4. elaborează și dezvoltă materiale didactice și metodice, înglobând rezultatele cercetărilor, cu</p>	<p>Contabilitate avansată, Audit avansat, Analiza economico-financiară avansată,</p>

activităților metodice și didactice	cercetare științifică în procesul de predare-învățare	scopul de a dinamiza interesul pentru cercetare și inovare.	Etica cercetării și integritatea academică/ Deontologia și comunicarea științifică, Activități individuale de cercetare științifică
	CP₂ . Planificarea, realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice	5. realiza activități de predare-învățare-evaluare, utilizând metode și tehnici interactive de predare bazate pe competențe, sporind eficiența și atractivitatea procesului de învățare.	Contabilitate avansată, Audit avansat, Analiza economico-financiară avansată, Etica cercetării și integritatea academică/ Deontologia și comunicarea științifică, Activități individuale de cercetare științifică
3. Eficientizarea activităților de contabilitate, audit și analiză economică	CP₃ . Consultanță și expertiză privind perfecționarea contabilității financiare	6. realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate financiară oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.	Contabilitatea financiară avansată, Etica pentru profesioniștii contabili Activități individuale de cercetare științifică
	CP₄ . Consultanță și expertiză privind perfecționarea contabilității manageriale	7. realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate manageriale oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.	Contabilitatea managerială avansată, Etica pentru profesioniștii contabili Activități individuale de cercetare științifică
	CP₅ . Consultanță și expertiză privind perfecționarea contabilității fiscale	8. realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate fiscală oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.	Contabilitatea fiscală avansată, Etica pentru profesioniștii contabili Activități individuale de cercetare științifică
	CP₆ . Guvernarea și perfecționarea auditului	9. gestiona misiunile de audit intern și auditul situațiilor financiare în vederea interpretării informațiilor financiare și nefinanciare cu prezentarea concluziilor	Audit financiar avansat, Audit intern avansat, Etica pentru profesioniștii contabili Activități individuale de cercetare științifică
	CP₇ . Analiza, controlul și gestionarea riscurilor	10. interpreta datele financiare în vederea evitării riscurilor și prognozării dezvoltării afacerii	11. genera soluții constructive în evaluarea impactului eventualelor denaturări ale informațiilor financiare asupra activității economice a entității/instituției în vederea îmbunătățirii sistemelor de control intern pe domeniul financiar și contabil

DETALIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII CORESPUNZĂTORI COMPETENȚELOR PROFESIONALE ÎN TERMENI DE CUNOȘTINȚE, APTITUDINI, RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE ȘI STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ NECESAR DE ATINS

COMPETENȚA PROFESIONALĂ			Nivel minim de competență admis/ demonstrat
REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII			
CUNOȘTINȚE (K)	APTITUDINI (S)	RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE (RA)	
Rezultatele învățării, nivel 8 CNC			
CG₁. Planificarea și realizarea cercetărilor științifice			
CG₄. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate			
Rezultatul învățării 1. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate aplica metodologii contemporane de cercetare pentru a genera soluții pe probleme neomogene și complexe operând cu aplicații computerizate de mare complexitate.</i>			
<p>K₁. Cadrul normativ de reglementare a activității de cercetare științifică.</p> <p>K₂. Cunoștințe avansate în domeniul contabilitate, audit, analiză economică.</p> <p>K₃. Strategii de cercetare științifică.</p> <p>K₄. Metode de colectare, analiză și interpretare a datelor și informațiilor.</p> <p>K₅. Tipurile și caracteristicile publicațiilor științifice și manifestărilor științifice.</p> <p>K₆. Rezultatele cercetării științifice: scrierea și diseminarea.</p> <p>K₇. Baze de date internaționale.</p> <p>K₈. Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic.</p>	<p>S₁. Analizează și aplică cadrul normativ aferent activităților de cercetare și codul de etică al personalului științific.</p> <p>S₂. Analizează și sintetizează cele mai noi și relevante cercetări și informații din domeniul contabilității, auditului și analizei economice.</p> <p>S₃. Determină oportunitatea utilizării diverselor metode de colectare a datelor primare (observări științifice, interviu, sondaj sau experiment, etc.).</p> <p>S₄. Aplică metode de analiză cantitativă a datelor (statistice, matematice și econometrice).</p> <p>S₅. Concepe și realizează cercetări originale aplicative, bazate pe metode avansate ce duc la dezvoltarea cunoașterii științifice, tehnologice și/sau a metodologiilor de cercetare.</p> <p>S₆. Dialoghează cu publicul în conceperea, desfășurarea și diseminarea cercetării.</p> <p>S₇. Identifică reviste pentru publicarea cercetărilor și utilizează tehnicile de prezentare a rezultatelor științifice obținute.</p> <p>S₈. Concepe și recomandă tematica direcțiilor de cercetare pentru studenți și masteranzi și după caz</p>	<p>Absolventul autonom realizează activitățile de cercetare științifică, aplică cerințele etice și este responsabil de conținutul publicațiilor/rezultatelor științifice și de diseminare a acestora.</p>	<p>Absolventul elaborează și publică cel puțin o lucrare științifică și are o participare la o manifestare științifică.</p>

	<p>coordonează realizarea acestor cercetări.</p> <p>S₉. Cercetează, anticipează, consultă și recomandă soluții pentru probleme neomogene, complexe în domeniul contabil, fiscal și financiar.</p> <p>S₁₀. Analizează și aplică etica cercetării și integritatea academică pentru personalul științific.</p>		
CG₂. Managementul proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare			
Rezultatul învățării 2. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate elabora proiecte de cercetare-inovare-dezvoltare demonstrând competente de planificare, organizare și implementare utilizând diverse medii și tehnologii pentru creșterea calității vieții.</i>			
<p>K₁. Proiecte de cercetare: inițiere și gestiune.</p> <p>K₂. Managementul proiectelor</p> <p>K₃. Gestiunea financiară a cercetării</p> <p>K₄. Managementul echipei de cercetare</p>	<p>S₁. Inițiază, dezvoltă și gestionează proiecte de cercetare științifică</p> <p>S₂. Identifică surse de finanțare a proiectelor.</p> <p>S₃. Pregătește cererea /proiectul de cercetare în vederea obținerii de fonduri și granturi.</p> <p>S₄. Demonstrează abilități de gestionare eficientă a proiectelor de cercetare.</p> <p>S₅. Diseminează, raportează și implementează rezultatele proiectelor de cercetare</p>	Absolventul autonom inițiază proiecte de cercetare și este responsabil de realizarea și rezultatele acestora.	Absolventul identifică anunțurile pentru proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare și simulează elaborarea unui proiect.
CP₁. Evaluarea cercetărilor din domeniul financiar și contabil			
Rezultatul învățării 3. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate analiza rezultatele cercetării implicând tehnologii digitale și gândire critică pentru a fi evaluate și prezentate în mod accesibil și atractiv.</i>			
<p>K₁. Cadrul general pentru evaluare în cercetare și inovare.</p> <p>K₂. Publicații științifice și științifico-didactice.</p>	<p>S₁. Analizează și aplică cadrul general pentru evaluare în cercetare și inovare.</p> <p>S₂. Evaluează critic și constructiv rezultatele cercetărilor științifice.</p> <p>S₃. Evaluează publicații științifice și științifico-didactice.</p> <p>S₄. Evaluează și diseminează tendințele din domeniul cercetării contabile naționale și internaționale.</p>	Absolventul autonom realizează evaluarea rezultatelor cercetărilor științifice și este responsabil de concluziile și recomandările emise.	Absolventul realizează evaluarea rezultatelor cercetărilor științifice în baza unei lucrări științifice concrete.
CG₃. Utilizarea competențelor de cercetare științifică în procesul de predare - învățare			
CP₂. Planificarea, realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice			
Rezultatul învățării 4. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate elabora și dezvolta materiale didactice și metodice, înglobând rezultatele cercetărilor, cu scopul de a dinamiza interesul pentru cercetare și inovare.</i>			
<p>K₁. Cunoștințe avansate în Contabilitate, audit, analiză economică.</p>	<p>S₁. Analizează și sintetizează cele mai noi și relevante reglementări, cercetări, informații și modificări legate de piața muncii din domeniul contabilității, auditului și</p>	Absolventul autonom realizează activitățile metodice și didactice și	Absolventul elaborează și ajustează suportul

<p>K₂. Cadrul normativ de reglementare în învățământul superior.</p> <p>K₃. Obiective ale programelor de învățământ și rezultatele învățării.</p> <p>K₄. Strategii didactice de predare-învățare în învățământul superior.</p> <p>K₅. Curriculum universitar: cadrul de referință și aplicare.</p> <p>K₆. Forme de instruire (cursuri, convorbiri, seminare, lucrări practice și de laborator, ghidarea lucrului individual, testări, etc.).</p> <p>K₇. Suport didactic.</p>	<p>analizei economice.</p> <p>S₂. Analizează și aplică cadrul normativ aferent procesului educațional din învățământul superior.</p> <p>S₃. Discută conținutul, metodele, materialele și experiența generală de predare-învățare și ia în considerare așteptările și experiențele tuturor părților.</p> <p>S₄. Formează studenții în ceea ce privește teoria și practica disciplinelor de contabilitate, audit și analiză economică, utilizând conținutul activităților de cercetare proprii și ale altor persoane.</p> <p>S₅. Colaborează cu personalul didactic, tehnic și de cercetare pe proiecte de cercetare și de organizare a activităților didactice.</p> <p>S₆. Folosește platforme educaționale și canale de comunicare.</p> <p>S₇. Diseminează experiența proprie din proiecte educaționale.</p> <p>S₈. Analizează critic și interpretativ suportul didactic.</p>	<p>este responsabil de rezultatele înregistrare și conștientizează nevoia de formare profesională continuă.</p>	<p>didactic și aplică cel puțin o platformă educațională.</p>
<p>Rezultatul învățării 5. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate realiza activități de predare-învățare-evaluare, utilizând metode și tehnici interactive de predare bazate pe competențe, sporind eficiența și atractivitatea procesului de învățare.</i></p>			
<p>K₁. Cadrul normativ de evaluare în învățământul superior aferent activității de învățare și a suportului didactic.</p> <p>K₂. Tehnici de evaluare și instrumente aplicabile în evaluarea studenților, a participanților la diverse programe și a angajaților.</p> <p>K₃. Strategii de evaluare (inițială, formativă, sumativă, autoevaluarea) utilizate în diverse scopuri.</p>	<p>S₁. Analizează și aplică cadrul normativ de evaluare a activității de învățare a studenților</p> <p>S₂. Elaborează și analizează probe de evaluare și de notare a rezultatelor învățării.</p> <p>S₃. Discută și interpretează critic procesul de evaluare a activității de învățare a studenților</p> <p>S₄. Monitorizează progresul studenților în cunoașterea domeniului contabilității</p> <p>S₅. Aplică cerințele privind recenzarea și evaluarea suportului didactic.</p>	<p>Absolventul autonom realizează evaluarea activității de învățare a studenților și a suportului didactic și este responsabil de rezultatele înregistrare și conștientizează nevoia de formare profesională continuă.</p>	<p>Absolventul :</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborează cel puțin un chestionar de evaluare a calității procesului de predare-învățare la ciclul III Doctorat; - face o analiză a unui suport de curs.
<p>CP₄. Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității financiare</p>			
<p>Rezultatul învățării 6. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate financiară oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.</i></p>			
<p>K₁. Cadrul normativ de reglementare</p>	<p>S₁. Analizează situații și aplică cadrul normativ al</p>	<p>Absolventul autonom</p>	<p>Absolventul</p>

<p>al contabilității.</p> <p>K2. Obligațiile și drepturile entității privind organizarea contabilității și raportării financiare.</p> <p>K3. Organizarea contabilității financiare</p> <p>K4. Politicile contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare.</p> <p>K5. Situațiile financiare - asigurarea calității informațiilor financiare.</p> <p>K6. Soft-uri în domeniul financiar și contabil și platforme de raportare.</p> <p>K7. Scepticism și raționament profesional.</p> <p>K8. Angajamentul față de interesul public.</p> <p>K9. Principiile fundamentale de etică profesională pentru profesioniștii contabili.</p>	<p>contabilității și raportării financiare în corespundere cu specificul entității/instituției (sectorului public sau privat, categoriei entității și grupurilor, domeniului de activitate, etc.)</p> <p>S2. Cercetează și propune îmbunătățiri ale sistemelor de organizare și administrare a contabilității financiare în cadrul entității/instituției.</p> <p>S3. Propune soluții în selectarea și adaptarea politicilor contabile conform necesităților și perspectivelor de dezvoltare ale entității/instituției.</p> <p>S4. Cercetează și dezvoltă metodologii de verificare a situațiilor financiare.</p> <p>S5. Analizează critic procesul de planificare și implementare a controlului financiar și contabil.</p> <p>S6. Analizează și oferă îndrumări în digitalizarea proceselor contabile și de audit.</p> <p>S7. Cercetează și formulează recomandări în ținerea și gestionarea contabilității, raportării financiare și dezvoltării afacerii.</p> <p>S8. Aplică relevant cunoștințele, pregătirea și experiența în contextul standardelor de contabilitate (naționale și internaționale) și de etică.</p> <p>S9. Aplică scepticismul profesional în activitățile contabile și financiare.</p> <p>S10. Analizează și perfecționează principiile de responsabilitate față de interesul public.</p> <p>S11. Cercetează și propune îmbunătățiri ale Cadrului general al valorilor, eticii și atitudinilor profesionale.</p> <p>S12. Evaluează aplicarea principiilor fundamentale de etică pentru profesioniștii contabili.</p>	<p>gestionează organizarea contabilității financiare și este responsabil de calitatea informațiilor conținute în situațiile financiare.</p>	<p>analizează și oferă 2-3 recomandări de perfecționare a contabilității financiare într-o situație concretă.</p>
<p>CP5. Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității manageriale</p>			
<p>Rezultatul învățării 7. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate managerială, oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.</i></p>			
<p>K1. Organizarea contabilității manageriale.</p>	<p>S1. Dezbate și oferă îndrumări pentru organizarea contabilității manageriale.</p>	<p>Absolventul autonom organizează activitățile</p>	<p>Absolventul analizează și</p>

<p>K₂. Interconexiunile dintre contabilitatea managerială și financiară.</p> <p>K₃. Costurile de producție în fundamentarea deciziilor manageriale.</p> <p>K₄. Activitatea de bugetare ca instrument al contabilității manageriale.</p> <p>K₅. Raportarea managerială și luarea deciziilor de gestiune.</p> <p>K₆. Confidențialitatea informațiilor</p>	<p>S₂. Elaborează sisteme de determinare a costului total și unitar al produselor și serviciilor.</p> <p>S₃. Elaborează recomandări de reducere a costurilor.</p> <p>S₄. Elaborează previziuni de bugetare și planuri de implementare a controlului bugetar.</p> <p>S₅. Analizează și interpretează raportările manageriale și formulează propuneri de îmbunătățire a situațiilor.</p> <p>S₆. Cercetează, consultă și formulează recomandări în organizarea și gestionarea contabilității și raportării manageriale. Simulează un proiect de decizii.</p> <p>S₇. Formulează cerințe privind confidențialitatea informațiilor de afaceri.</p>	<p>contabilității manageriale și este responsabil de deciziile de gestiune a entității.</p>	<p>propune 2-3 soluții de perfecționare a contabilității manageriale într-o situație concretă.</p>
<p>CP₆. Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității fiscale</p>			
<p>Rezultatul învățării 8. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate fiscală, oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.</i></p>			
<p>K₁. Cadrul normativ fiscal național și internațional.</p> <p>K₂. Administrarea fiscală și soluții de îmbunătățire.</p> <p>K₃. Organizarea contabilității fiscale în scopul optimizării fiscale.</p> <p>K₄. Dificultăți și soluții privind calculul, contabilitatea și raportarea impozitelor și taxelor.</p> <p>K₄. Obligațiile fiscale și gestiunea cabinetului personal al contribuabilului.</p> <p>K₅. Contabilitatea și fiscalitatea. Profesia contabilă actor esențial în funcționarea sistemului fiscal.</p>	<p>S₁. Dezbate cadrul normativ fiscal și adjudecă conținutul și impactul acestora.</p> <p>S₂. Apreciază și alege modalități relevante de organizare a contabilității fiscale.</p> <p>S₃. Elaborează previziunile fiscale.</p> <p>S₄. Formulează recomandări privind organizarea și gestionarea contabilității fiscale, raportării fiscale și gestiunii fiscale.</p> <p>S₅. Estimează și propune măsuri fiscale pe termen scurt și politici fiscale pe termen lung pentru asigurarea unei redresări economice sustenabile.</p> <p>S₆. Analizează activitățile autorităților fiscale în administrarea impozitelor și taxelor și propune schimbări de paradigmă.</p>	<p>Absolventul autonom gestionează organizarea contabilității fiscale și este responsabil de informațiile conținute în raportările fiscale.</p>	<p>Absolventul analizează și propune 2-3 soluții de perfecționare a contabilității fiscale pe o situație concretă.</p>
<p>CP₇. Guvernarea și perfecționarea auditului</p>			
<p>Rezultatul învățării 9. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate gestiona activitățile de desfășurare a misiunilor de audit intern și auditul situațiilor financiare în vederea interpretării informațiilor financiare și nefinanciare cu prezentarea concluziilor.</i></p>			
<p>K₁. Cadrul normativ de reglementare a activității de audit.</p>	<p>S₁. Analizează critic și formulează opinii privind cadrul normativ aferent activităților de audit</p>	<p>Absolventul este autonom în prestarea serviciilor de</p>	<p>Absolventul analizează critic și</p>

<p>K₂. Tipuri de audit și caracterul serviciilor de audit.</p> <p>K₃. Responsabilitățile auditorului în cadrul activităților de audit.</p> <p>K₄. Documentarea procedurilor de audit efectuate și a probelor de audit obținute.</p> <p>K₅. Tipologia rapoartelor de audit.</p> <p>K₆. Comunicarea în cadrul activităților de audit cu persoanele responsabile de guvernanta entității și clienții (în procesul de acceptare și coordonare a serviciilor de audit, de documentare a procedurilor de audit și obținere a probelor de audit, de emitere a raportului de audit, etc.</p> <p>K₇. Controlul calității lucrărilor de audit.</p> <p>K₈. Confidențialitatea informațiilor.</p>	<p>S₂. Previzionează indicatori măsurabili pentru poziția și performanța financiară a entității/instituției și propune soluții de dezvoltare durabilă.</p> <p>S₃. Interpretează în dinamică informațiile financiare și nefinanciare, efectuează analize avansate a indicatorilor economico-financiar, prezintă concluzii și recomandări.</p> <p>S₄. Testează teorii privind procesele de guvernare și realizare a misiunilor de audit intern și audit al situațiilor financiare.</p> <p>S₅. Evaluează și examinează critic rezultatele financiar-contabile din punct de vedere al contradicțiilor cu documentele și/sau declarațiile care provoacă incertitudini.</p> <p>S₆. Generează, în baza unor situații predefinite, rapoarte de audit cu elemente inovative.</p> <p>S₇. Abordează critic mecanismele de evaluare a controlului calității lucrărilor de audit.</p> <p>S₈. Dezvoltă scenarii în soluționarea unor situații problematice de etică și deontologie profesională.</p> <p>S₉. Dezvoltă scepticism profesional în activitățile de audit.</p> <p>S₁₀. Dezbate și îmbunătățește principiile de confidențialitate</p>	<p>audit și este responsabil de conținutul rapoartelor de audit emise.</p>	<p>formulează 1-2 opinii privind cadrul normativ aferent activităților de audit.</p>
<p>CP₈. Anaiza, controlul și gestionarea riscurilor</p>			
<p>Rezultatul învățării 10. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate interpreta datele financiare în vederea evitării riscurilor și prognozării dezvoltării afacerii.</i></p>			
<p>K₁. Conceptele analizei situațiilor financiare.</p> <p>K₂. Metodologia de analiză a indicatorilor financiar.</p> <p>K₃. Concluzii economico-financiare.</p> <p>K₄. Prognoza evoluției economice a entității.</p>	<p>S₁. Estimează calitatea informațiile situațiilor financiare și impactul lor asupra dezvoltării afacerii.</p> <p>S₂. Adaptează indicatorii financiar din baza situațiile financiare la cerințele utilizatorilor.</p> <p>S₃. Testează teorii și formulează concluzii privind calitatea informațiilor din situațiile financiare.</p> <p>S₄. Elaborează recomandări privind utilizarea optimă a resurselor financiare și materiale.</p> <p>S₅. Prognozează evoluții economice prin prisma analizei</p>	<p>Absolventul autonom interpretează informațiile situațiilor financiare și indicatorii financiar și este responsabil de concluziile/opiniile emise și recomandările propuse</p>	<p>Absolventul identifică 2-3 riscuri în baza situațiilor financiare ale unei entități concrete și propune 2-3 soluții, argumentându-le.</p>

	informațiilor financiare.		
Rezultatul învățării 11. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate genera soluții constructive în evaluarea impactului eventualelor denaturări ale informațiilor financiare asupra activității economice a entității/instituției în vederea îmbunătățirii sistemelor de control intern pe domeniul financiar și contabil.</i>			
<p>K1. Documentarea politicilor și procedurilor de control al calității pe domeniul financiar și contabil în cadrul entității/instituției.</p> <p>K2. Controlul intern pe domeniul financiar și contabil.</p> <p>K3. Riscurile asociate regulilor contabile și de raportare financiară.</p> <p>K4. Caracteristicile calitative ale informațiilor din situațiile financiare.</p> <p>K5. Impactul denaturării informațiilor financiare.</p> <p>K6. Gândire critică la evaluarea informațiilor financiare, contabile și a datelor relevante.</p> <p>K7. Concluzii fundamentate bazate pe factori și circumstanțe.</p>	<p>S1. Analizează critic și interpretativ politicile și procedurile de control al calității pe domeniul financiar și contabil.</p> <p>S2. Testează și proiectează modificări ale sistemelor de control intern pe domeniul financiar și contabil.</p> <p>S3. Previzionează metode de anticipare a unor riscuri actuale și potențiale asociate regulilor contabile și de raportare financiară.</p> <p>S4. Generează modele inovative de depistare a situațiilor de denaturare a situațiilor financiare.</p> <p>S5. Dezvoltă modele de verificare a corespunderii informațiilor din situațiile financiare cerințelor calitative fundamentale și amplificatoare.</p> <p>S6. Alege cele mai bune practici pentru identificarea și eliminarea denaturărilor de informații.</p> <p>S7. Generează analize și evaluări a impactului unor denaturări ale informațiilor financiare asupra activității economice a entității/instituției.</p>	Absolventul autonom realizează activitățile de control și este responsabil de gestionarea riscurilor.	Absolventul simulează un sistem de control intern în baza unui studiu de caz.

CERINȚE ȘI CRITERII DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

1. CERINȚE GENERALE

Nr. crt.	CERINȚE	DESCRIPTORI
1.	Condiții de admitere pentru evaluarea finală	Se admite pentru evaluarea finală studentul-doctorand care a realizat în totalitate Programul de pregătire bazat pe studii avansate și Programului individual de cercetare științifică.
2.	Forma de evaluare finală a rezultatelor cercetării	Susținerea în ședință publică a tezei de doctorat în conformitate cu cadrul normativ și regulamentele instituționale.
3.	Condiții organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării	Cerințele organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării de doctor în Științe economice sunt predefinite de cadrul normativ. La necesitate instituția stabilește cerințe suplimentare prin regulamente interne.
4.	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare sunt predefinite de cadrul normativ.
5.	Cerințe generale față de evaluatori	Cerințele generale privind componența comisiei și competențele evaluatorilor se stabilesc în strictă corespundere cu cadrul normativ.
6.	Cerințe normative privind certificarea calificării	Atribuirea calificării Doctor în Științe economice se face de către Comisia pentru susținerea publică în strictă corespundere cu cadrul normativ și regulamentele instituționale.

2. FORME DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat cu conferirea titlului de *Doctor în Științe economice*.

Rezultatele învățării evaluate prin susținerea publică a tezei de doctor

Nr crt	Rezultatele învățării
	<i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>
1.	aplica metodologii contemporane de cercetare pentru a genera soluții pe probleme neomogene și complexe operând cu aplicații computerizate de mare complexitate.
2.	elabora proiecte de cercetare-inovare-dezvoltare demonstrând competente de planificare, organizare și implementare utilizând diverse medii și tehnologii pentru creșterea calității vieții.
3.	analiza rezultatele cercetării implicând tehnologii digitale și gândire critică pentru a fi evaluate și prezentate în mod accesibil și atractiv.
4.	realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate financiară oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.
5.	realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate manageriale oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.
6.	realiza consultanță și expertiză pe probleme de contabilitate fiscală oferind soluții și recomandări de perfecționare, bazate pe dovezi științifice și date empirice.

7.	guverna misiunile de audit intern și auditul situațiilor financiare în vederea interpretării informațiilor financiare și nefinanciare cu prezentarea concluziilor.
8.	interpreta datele financiare în vederea evitării riscurilor și prognozării dezvoltării afacerii.
9.	genera soluții constructive în evaluarea impactului eventualelor denaturări ale informațiilor financiare asupra activității economice a entității/instituției în vederea îmbunătățirii sistemelor de control intern pe domeniul financiar și contabil.

3. CRITERIILE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI DESCRIPTORII DE NOTE

Descriptorii de note sunt predefiniți prin cadrul normativ și se aplică de către Comisia pentru susținere publică a tezei de doctor. Astfel, evaluarea tezei de doctor se apreciază cu calificativele ”excelent”, ”foarte bine”, ”bine”, ”satisfăcător”, ”nesatisfăcător”. Criteriile de evaluare și descrierea calificativelor pentru fiecare din acestea sunt predefinite în cadrul normativ.

4. STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ

Nivelul minim de competență pentru obținerea titlului de *Doctor în Științe economice* este predefinit în cadrul normativ și se referă la evaluarea tezei de doctor și atribuirea de către Comisia de susținere publică a calificativului „Satisfăcător”.

5. STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării, sunt necesare:

Categorii de resurse	Specificare
Documente instituționale care vizează evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării	Regulamente interne, proceduri, metodologii, etc.
Resurse curriculare	Planul de învățământ, Curriculum la discipline, Recomandări privind elaborarea și susținerea tezei de doctor , Recomandări-cadru de redactare a tezei de doctorat , acces la alte resurse relevante.
Resurse umane	- Conducători științifici - cadre didactice deținătoare de titluri științifice și științifico-didactice și abilitate cu dreptul de coordonare a tezelor de doctor; - Comisii de susținere publică constituite conform cadrului normativ și a regulamentelor instituționale.
Resurse digitale	- softuri pentru demonstrarea unor rezultate ale învățării; - soft anti plagiat; - aplicații de evaluare în cadrul platformelor educaționale, dacă este cazul, etc.
Spații corespunzătoare cu dotările necesare pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării	Săli dotate cu mobilier, echipamente, materiale necesare prezentării, comunicării și evaluării rezultatelor învățării în vederea atribuirii calificării.
Resurse materiale	Hârtie, rechizite, formulare de evaluare, dosarul doctorandului cu actele stipulate în regulamentele în vigoare, teza de doctorat, rezumatele științifice în limba română și limba engleză, etc.

ASIGURAREA CALITĂȚII STANDARDULUI DE CALIFICARE

ETAPE	DESCRIPTORI/ DOVEZI
Inițierea procesului de elaborare a standardului de calificare	Standardul de Calificare este elaborat în baza Contractului nr. MD-MOED-206698-CS-CQS, încheiat între ASEM și Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova în vederea elaborării Standardelor de calificare la domeniul general de studii 041. Științe economice, semnat la 26 noiembrie 2021, Ordinului Ministrului Educației și Cercetării nr.1638 din 13.XII.2021, cu privire la constituirea Grupurilor de lucru pentru elaborarea standardelor de calificare pe domeniul general de studii 041. Științe economice, în cadrul proiectului „Moldova Higher Education” Project (MHEP) (P167790), IDA Credit No.IDA-65420.
Elaborarea standardului de calificare	<p>La baza elaborării standardului de calificare a stat standardul de competență elaborat în baza Metodologiei de elaborare, validare și aprobare a standardelor de calificare, aprobată prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 573 din 15 iunie 2022. Standardul de calificare a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat conform Anexei nr.1 a Ordinului Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova nr.1638 din 13.12.2021 și Anexei nr.2 a Ordinului Rectorului ASEM nr.146-A din 27.12.2021.</p> <p>Grupul de lucru a fost constituit din 5 persoane: 3 reprezentanți ai mediului academic cu experiență semnificativă în domeniu și 2 reprezentanți ai mediului de afaceri, și anume:</p> <p>Membrii echipei dețin titluri științifico-didactice, cu experiență în elaborarea cadrului normativ de organizare și desfășurare a procesului de studii, elaborarea standardelor educaționale și a planurilor de învățământ, inclusiv în domeniul de formare profesională „Contabilitate”, experiență în implementarea proiectelor internaționale, asigurarea calității în învățământul superior din Academia de Studii Economice din Moldova și Universității de Stat din Moldova, reprezentanți ai mediului de afaceri – potențiali angajatori.</p>
Validarea	Standardul de calificare a fost validat prin Avizul Comisiei de validare din 08 decembrie 2022, constituită din reprezentanții Ministerului Finanțelor, Asociației profesionale a contabililor și a instituțiilor de învățământ superior.
Implementarea	<p>În rezultatul implementării va fi necesar revizuirea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planurilor de învățământ pentru specialitatea științifică Contabilitate; audit; analiză economică, - Curriculelor disciplinelor, - Regulamentelor instituționale. <p>Indicatorii monitorizați pe parcursul implementării standardului de calificare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nr. de furnizori de programe de educație și formare profesională pentru nivelul 8 CNC pe domeniul profesional Contabilitate.

Mecanisme de feedback și de îmbunătățire continuă a calității	<p>Fiecare instituție își va elabora mecanisme proprii de feedback și îmbunătățire a calității, fiind recomandate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - menținerea relațiilor cu absolvenții; - efectuarea de sondaje de opinii; - organizarea periodică de discuții și mese rotunde cu reprezentanții sectorului real al economiei; - monitorizarea reușitei studenților pe parcursul studiilor; - monitorizarea angajării și a carierei profesionale a absolvenților; - analiza și revizuirea periodică al curriculumului universitar; <p>Standardul de calificare se actualizează, cel puțin, o dată la cinci ani sau, la necesitate, în termen de șase luni de la aprobarea standardului de competență actualizat, sau în alte cazuri relevante (modificarea cadrului normativ, dificultăți în implementarea standardului de calificare) sesizate de părțile interesate.</p>
Asigurarea transparenței	<p>Standardul de calificare va fi publicat pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării și înscris în Registrul național al calificărilor.</p>

STANDARD DE COMPETENȚĂ

Doctor în Științe economice

Nivel 8 CNC

Domeniul de formare profesională

PROFILUL ȘTIINȚIFIC: 522. FINANȚE, CONTABILITATE, ANALIZĂ
ECONOMICĂ

SPECIALITATEA ȘTIINȚIFICĂ: 522.02 Contabilitate; audit; analiză
economică

Comisia de
validare a
standardului de
competență

VOLOȘCIUC Ecaterina, Consultantă principală al
Secției politici contabile și audit din cadrul Direcției
politici financiare, Ministerul Finanțelor

COJOCARI Vadim, doctor în economie,
conferențiar universitar, Departamentul „Economie și
Management”, Facultatea „Inginerie Economică și
Business”, Universitatea Tehnică a Moldovei

PRISĂCARU Ion, Vicepreședinte al Asociației
Contabililor și Consultanților în Management din
Republica Moldova

„01” noiembrie 2022

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. Informații privind elaborarea și aprobarea standardului de competență	
<p>Standardul de competențe profesionale a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat prin OMEC nr. 1638 din 13.12.2021</p>	<p>GRIGOROI Lilia, decană, dr. în economie, conferențiară universitară, Facultatea Contabilitate, Academia de Studii Economice din Moldova</p> <p>LAZARI Liliana, șefă departament, dr. în economie, conferențiară universitară, Departamentul Contabilitate, audit și analiză economică, Facultatea Contabilitate, Academia de Studii Economice din Moldova</p> <p>COJOCARU Maria, șefă departament, dr. în economie, conferențiară universitară, Departamentul Finanțe și Bănci, Facultatea Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova</p> <p>VÎRTOSU Artur, director financiar, Întreprinderea Mixtă Efes Vitanta Moldova Brewery S.A.</p> <p>RUSU-COVALIOV Georgeta, președintă, Asociația Contabililor și auditorilor profesioniști din Republica Moldova (ACAP)</p>
<p>Perioada elaborării</p>	<p>3.01.2022 – 29.07.2022</p>
<p>Standardul de competență a fost consultat cu:</p>	<p>VOLUȚA Victor, director, KPMG Moldova</p> <p>RUFA Mariana, directoare executivă, Asociația Businessului European (EBA)</p> <p>MUSTEAȚĂ-STACI Rodica, directoare, Publicația periodică Monitorul fiscal FISC.md</p> <p>CORNICIUC Vitalii, vicepreședinte, Victoria Bank S.A</p> <p>ȚURCANU Liliana, contabilă șefă, Acozatex S.R.L.</p> <p>TAMAZLÎCARU Angela, contabilă șefă, IMSP AMT Râșcani</p> <p>BUZDUGAN Adriana, directoare, Școala Doctorală de Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova,</p>
<p>Standardul de competență validat și aprobat de Comisia de validare, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 100 din 28 septembrie 2022</p>	<p>Procesul/procesele verbale de evaluare, validare a Standardului de competență pentru specialitatea științifică 522.02 Contabilitate; audit; analiză economică, nivel 8 CNC, nr. 1 din 01 noiembrie 2022 (se anexează)</p>

1.2. Informații privind corelarea cu clasificatoarele naționale și internaționale		
1.2.1. Caracteristicile ocupaționale conform clasificatoarelor pieței muncii		
<p>Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova CORM (006-2021) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#</p>	<p>Clasificarea europeană a aptitudinilor /competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO 08) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation_main#overlay-spin</p>	<p>Clasificarea internațională Standard al Ocupațiilor (ISCO 08) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_172572.pdf</p>
<p><u>1 Legislatori/legislatoare, membri ai/membre ale executivului, demnitari și conducători ai/conducătoare ale administrației publice,</u></p>	<p><u>1 Managers/Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice,</u></p>	<p><u>1 Managers</u> 11 Chief Executives, Senior Officials and Legislators 12 Administrative and</p>

<p><u>conducători/conducătoare și funcționari superiori/funcționare superioare din unitățile economico-sociale și politice</u> 12 Conducători/conducătoare din domeniul administrativ și comercial 14 Conducători/conducătoare în activitatea hotelieră, comerț și alte servicii</p> <p><u>2 Specialiști/specialiste în diverse domenii de activitate</u> 23 Specialiști/specialiste în învățământ 24 Specialiști/specialiste în domeniul administrativ-comercial</p>	<p><u>conducători și funcționari superiori</u> 12 Administrative and commercial managers/Conducători în domeniul administrativ și comercial 14 Hospitality, retail and other services managers/Conducători de unități din industria hotelieră, comerț și alte servicii</p> <p><u>2 Professionals/Specialiști în diverse domenii de activitate</u> 23 Teaching professionals/Specialiști în învățământ 24 Business and administration professionals/Specialiști cu funcții administrative și comerciale</p>	<p>Commercial Managers 14 Hospitality, Retail and Other Services Managers</p> <p><u>2 Professionals</u> 23 Teaching Professionals 24 Business and Administration Professionals</p>
---	--	---

1.2.2. Caracteristicile ocupaționale conform clasificatorului activităților economice

<p>Clasificatorul activităților economice din Republica Moldova CAEM (rev.2) http://www.justice.gov.md/file/Centrul%20de%20armonizare%20a%20legislatiei/Baza%20de%20date/Materiale%202009/Acte/P%20CAEM,%20Rev.%202/Proiectul%20CAEM%20Rev.%202.PDF</p>	<p>Clasificarea Statistică a Activităților Economice din Comunitatea Europeană (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community) NACE Rev. 2 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-ra-07-015</p>	<p>Clasificarea Internațională Industrială Standard a tuturor Activităților Economice (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, ISIC Rev 4) https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4_e.pdf</p>
<p>69.20 Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal</p> <p>70.10 Activități ale direcțiilor administrative centralizate</p> <p>72.20 Cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste</p> <p>70.22 Activități de consultanță pentru afaceri și management</p> <p>82.91 Activități ale agențiilor de colectare a plăților și a birourilor (oficiilor) de raportare a creditului</p> <p>84.13 Reglementarea și eficientizarea activităților economice</p> <p>85.42 Învățământ superior universitar</p> <p>94.11 Activități ale organizațiilor economice și patronale</p> <p>94.12 Activități ale organizațiilor profesionale</p>	<p>69.20 Accounting, bookkeeping and auditing activities; tax consultancy</p> <p>70.10 Activities of head offices</p> <p>72.20 Research and experimental development on social sciences and humanities</p> <p>70.22 Business and other management consultancy activities</p> <p>82.91 Activities of collection agencies and credit bureaus</p> <p>84.13 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses</p> <p>85.42 Tertiary education</p> <p>94.11 Activities of business and employers membership organisations</p> <p>94.12 Activities of professional membership organisations</p>	<p>6920 Accounting, bookkeeping and auditing activities; tax consultancy</p> <p>7010 Activities of head offices</p> <p>7020 Management consultancy activities</p> <p>7220 Research and experimental development on social sciences and humanities</p> <p>8291 Activities of collection agencies and credit bureaus</p> <p>8413 Regulation of and contribution to more efficient operation of businesses</p> <p>8530 Higher education</p> <p>8550 Educational support activities</p> <p>9412 Activities of professional membership organisations</p>

1.2.3. Corelarea calificării conform clasificatoarelor educaționale

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=3456&lang=ro	Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED - 2011) https://mecc.gov.md/ro/content/clasificarea-internationala-standard-educatiei-isced-2011-0	Clasificarea domeniilor educației și formării profesionale (ISCED-F-2013) https://skos.um.es/unesco6/53/html
5. Științe sociale și economice 52. Științe economice 522. Finanțe, Contabilitate, Analiză economică 522.02 Contabilitate; audit; analiză economică	84 Doctorat sau nivel echivalent, academic, PhD	53 Economic Sciences 5303 Economic accounting
Nivel de competență/abilitate conform ISCO 08	4	
Cadrul național al calificărilor din Republica Moldova	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=101860&lang=ro Nivel 8 CNC	
Referire la Cadrul European al Calificărilor (EQF)	Echivalent nivel 8 EQF	
Ocupații tipice (CORM) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#	Ocupații tipice (ESCO) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/isco/C2146#:~:text=Narrower%20occupations	
<p><i>121 Conducători/conducătoare din domeniul administrativ</i> 1211 Conducători/conducătoare din domeniul financiar 1213 Conducători/conducătoare din domeniul politicilor și planificării 1219 Conducători/conducătoare din domeniul administrativ, neclasificați/neclasificate în grupele de bază anterioare</p> <p><i>122 Conducători/conducătoare din domeniul vânzări, marketing și dezvoltare</i> 1223 Conducători/conducătoare din domeniul cercetării și dezvoltării</p> <p><i>143 Conducători ai/conducătoare ale altor tipuri de servicii</i> 1439 Conducători ai/conducătoare ale altor tipuri de organizații prestatoare de servicii, neclasificați/neclasificate în grupele de bază anterioare</p> <p><i>231 Profesori universitari/profesoare universitare și asimilați/asimilate</i> 2310 Profesori universitari/profesoare universitare și asimilați/asimilate</p> <p><i>241 Specialiști/specialiste în domeniul finanțelor</i> 2412 Specialiști/specialiste și consultanți/consultante din domeniul financiar și al investițiilor</p>	<p><i>121 Business services and administration managers/Directori de întreprinderi și conducători din domeniul administrativ</i> 1211 Finance managers/Conducători în domeniul financiar 1219 Business services and administration managers not elsewhere classified/Directori de întreprinderi și conducători din domeniul administrativ, neclasificați în grupele de bază anterioare</p> <p><i>122 Sales, marketing and development managers/Conducători în domeniul vânzări, marketing și dezvoltare</i> 1223 Research and development managers/Conducători în domeniul cercetării și dezvoltării</p> <p><i>143 Other services managers/Conducători ai altor tipuri de unități de servicii</i> 1439 Services managers not elsewhere classified/Conducători ai altor tipuri de unități de servicii neclasificați în grupele de bază anterioare</p> <p><i>231 University and higher education teachers/Profesori universitari și asimilați</i> 2310 University and higher education teachers/Profesori universitari și asimilați</p> <p><i>241 Finance Professionals/Specialiști în domeniul finanțelor</i> 2412 Financial and investment</p>	

advisers/Specialiști consultanți în domeniul financiar și al investițiilor

Specializări/opțiuni (cluster de ocupații)	-
<p>Tendințe și preocupări de viitor în domeniul de formare profesională https://www.accaglobal.com/gb/en/professional-insights/pro-accountants-the-future.html https://www.ifac.org/knowledge-gateway/developing-accountancy-profession https://www.ifac.org/knowledge-gateway/preparing-future-ready-professionals https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2021/12/HANDBOOK-OF-INTERNATIONAL-EDUCATION-PRONOUNCEMENTS-RO.pdf</p>	<p>Tendințele și preocupările în domeniul contabil sunt dirijate predominant de așteptările utilizatorilor de informații, globalizare, progresele tehnologice, complexitatea afacerilor, schimbările societale, intensificarea reglementărilor și supravegherilor, etc.</p> <p>Concomitent domeniul contabil va fi influențat direct sau indirect de schimbările climatice (la nivel global și local), deficitul de resurse (umane și naturale), conflictele geopolitice (deschise și ascunse), imprevizibilitatea piețelor emergente, digitalizarea continuă și comunicarea online.</p> <p>În acest context, preocupările de viitor a profesiei contabile constau în anticiparea și adaptarea la schimbări. În viitor rolul contabilului va fi de a oferi instrumente, informații și date analitice esențiale pentru adoptarea celor mai bune decizii pentru prezent, dar în special pentru viitor. Profesioniștii contabili vor avea un rol important în managementul riscului și vor acoperi zone noi în procesul decizional.</p>

1.3. ALTE INFORMAȚII RELEVANTE

Titlul calificării profesionale în limba străină		
Română	Engleză	Rusă /Franceză/ Germană
Doctor în Științe economice	Doctor (PhD) in Economics Science	Кандидат экономических наук / Docteur en économie / Doktor der Wirtschaftswissenschaften
Anexe la standardul de competență		
Anexa 1	<p>International Education Standards https://www.iaesb.org/publications/revisions-ies-2-3-4-and-8-1 Handbook of International Education Standards https://www.iaesb.org/publications/2019-handbook-international-education-standards Manualul de reglementări internaționale de educație, International Accounting Education Standards Boards https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2021/12/HANDBOOK-OF-INTERNATIONAL-EDUCATION-PRONOUNCEMENTS-RO.pdf Reglementarea profesiei Contabile, International Federation of Accountants https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2019/04/20121024-REGPOL-PPP1-Regulation-of-the-Accountancy-Profession-RO-2019.pdf Manualul privind Codul Etic Internațional pentru profesioniștii contabili, International Ethics Standards Board for Accountants https://www.codetic-standardeinternationale.ro/wp-content/uploads/2020/01/Codul-etic-pentru-profesionistii-contabili.pdf Profesia Contabilă: îndrumări cu privire la o abordare bazată pe riscuri, FATF https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2021/04/RBA-Accounting-Profession-RO-1.pdf Mentalitatea și facilitarea abilităților profesioniștilor contabili – o schimbare de paradigmă a competențelor, Chartered Professional Accountants Canada https://ceccar.ro/ro/wp-content/uploads/2022/07/Mindset-and-Enabling-Skills-of-Professional-Accountants_Paper-4-RO.pdf Occupational outlook handbook. https://www.bls.gov/ooh/</p>	

Anexa 2	Skills for a greener future: A global view based on 32 country studies International Labour Office – Geneva: ILO, 2019 https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_732214.pdf
Anexa 3	Skills for SMEs. Cybersecurity, Internet of Things and Big Data for Small and Medium-Sized Enterprises https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/82aa7f66-67fd-11ea-b735-01aa75ed71a1/language-en Translations of DigComp 2.0 in the European Skills, Competences and Occupations classification (ESCO) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/88872788-b48d-11ec-9d96-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-256771334
Anexa 4	Competențe lingvistice (l. engleza) [B2 – C1]
Anexa 5	EntreComp: Cadrul de competențe antreprenoriale/ EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework https://eige.europa.eu/resources/lfna27939enn.pdf
Anexa 6	GreenComp The European Sustainability Competence Framework https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en
Anexa 7	Cadrul de competențe în economia verde/economia circulară https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/dotcom/client_service/sustainability/pdfs/towards_the_circular_economy.ashx

2. DESCRIEREA OCUPAȚIONALĂ A CALIFICĂRII

2.1 Descrierea activității de muncă	
<p>Deținătorul calificării de <i>Doctor în Științe economice</i> planifică, organizează, dirijează și coordonează activitățile financiare ale entităților; expertizează politicile în domeniul contabilitate, audit și analiză economică la nivel macro și micro; expertizează cadrul normativ; emite judecăți sistematice și/sau punctuale pe domeniul contabilitate, audit și analiză economică; realizează activități didactice, metodice și de cercetare, activități de informare a publicului privind tendințele de dezvoltare a domeniului financiar-contabil, etc.</p> <p>Activitățile de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planificarea, organizarea, controlul și coordonarea activităților financiare în cadrul entității; - Expertiză și consultanță în domeniul contabil, fiscal și financiar, la nivel micro și macro; - Cercetare științifică în domeniul economic, inclusiv contabil și financiar; - Activități metodice și didactice în învățământul superior și de formare continuă; - Activități de guvernare a compartimentelor financiar-contabile; - Activități de control, audit intern și audit financiar. 	
2.2 Arii de competență și descriptori	
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor în contabilitate, audit și analiză economică	<p>1.1. Aplică metodologiile ale cercetării științifice în activitatea profesională.</p> <p>1.2. Realizează, evaluează, conduce și ghidează cercetări științifice;</p> <p>1.3. Determină gradul de funcționalitate a rezultatelor științifice din alte domenii și le utilizează în activitatea profesională.</p>
2. Realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice	<p>2.1. Planifică și realizează activități metodice și didactice.</p> <p>2.2. Evaluează și coordonează activități metodice și didactice.</p>

3. Eficientizarea activităților de contabilitate, audit și analiză economică	<p>3.1. Expertizează, consultă și perfecționează sistemul contabil (contabilitate financiară, managerială, fiscală, etc.) la nivel micro și macro și subsistemele sale ascendente și descendente.</p> <p>3.2. Decide cu privire la implementarea de noi standarde de contabilitate în cadrul entității, prezentarea tranzacțiilor neobișnuite în situațiile financiare și impactul acestora asupra situației entității.</p> <p>3.3. Monitorizează, explică și implementează și/sau formulează recomandări de punere în practică a cadrului normativ în domeniul auditului și controlului.</p> <p>3.4. Aplică concepte, metode, tehnici, procedee și instrumente care asigură tratarea informațiilor interne și externe, în vederea formulării unor aprecieri pertinente referitoare la situația economică și financiară a entității, identificarea factorilor, cauzelor și condițiilor care au determinat-o, precum și a rezervelor interne de îmbunătățire a acesteia, din punctul de vedere al utilizării eficiente a resurselor umane, materiale și financiare.</p>
---	--

2.3 Sectoare de activitate

Activități profesionale, științifice și tehnice: activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal;

Activități ale direcțiilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management: activități de management și de consultanță în management;

Cercetare-dezvoltare: cercetare-dezvoltare în științe sociale și umaniste;

Învățământ superior: învățământ superior universitar;

Alte activități de servicii: activități ale organizațiilor economice și patronale, ale organizațiilor profesionale.

Specializare

Contabilitate; audit; analiză economică

2.4 Mediul de lucru și specificul activității și riscurile profesionale

- Localizarea: birouri proprii, birourile angajatorilor, birourile clienților; online.
- Organizare: individual, în echipe, în structuri ierarhic organizate.
- Regimul de lucru: normă întreagă, normă parțială, ore suplimentare.
- Formele de angajare: angajat de baza, prin cumul, prin contract de prestare servicii, activitate independentă.
- Angajabilitate: profesionist independent, instituții de cercetare, instituții de învățământ superior, entități specializate în servicii financiare, de contabilitate și audit, alte entități, instituții și organisme, etc.

2.5. Instrumente de lucru, echipamente, utilaje și materiale, soft-uri

Software și hardware specifice domeniului financiar contabil și de cercetare, echipamente de birou și de comunicații.

2.6 Calități personale necesare pentru muncă: abilități, caracteristici și cerințe specifice (după caz)

Abilități analitice, de gândire critică și creativitate; abilități de comunicare (inclusiv limbajul corpului) verbal și scris; orientat spre detalii; aptitudini organizatorice și Time Management; abilități manageriale și de lucru în echipă; interesul pentru dezvoltare continuă și reziliență; cercetare, analiza datelor și luarea deciziilor; inteligența emoțională (managementul stresului, răbdare) și abilități interpersonale; capacitatea de a rezolva probleme complexe; etc.

2.7 Formare profesională inițială și continuă

Formarea profesională inițială (DPI) la ciclul III Doctorat se certifică prin studii superioare de doctorat (nivelul 8 CNC), prin [program de doctorat științific și susținerea publică a tezei de doctorat](#). Formarea profesională continuă include experiență practică și învățarea informală. Cerințele de competență profesională se modifică pe măsură ce profesioniștii contabili își asumă noi roluri și atribuții.

2.8 Cele mai răspândite denumiri ale ocupației profesionale (rom/eng/ru)

Rom.	Eng.	Ru.
Contabil-șef/contabilă-șefă Director financiar/ directoare financiară Șef/șefă departament în domeniul financiar Manager de proiect Șef/șefă audit intern Conducător/conducătoare de proiect în domeniul cercetării și inovării Cadru didactic în instituții superioare de învățământ Auditor financiar/auditoare financiară Auditor intern/auditoare internă Consultant, expert fiscal/consultantă, expertă fiscală Analist financiar/analistă financiară Analist/analistă de afaceri Consilier al conducătorului/consilieră a conducătoarei întreprinderii Consultant/consultantă în afaceri Cercetător științific/ cercetătoare științifică în economie	Chief Accountant Chief Financial Officer Head of department in the financial field Project Manager Head of Internal Audit Project leader in research and innovation Teaching staff in higher education institutions Financial auditor Internal auditor Tax consultant, expert Financial analyst Business analyst Advisor to the manager of the company Business consultant Scientific researcher in economics	Главный бухгалтер Финансовый директор Финансовый директор Руководитель проекта Начальник внутреннего аудита Начальник научно-инновационного сектора Преподаватель высшего учебного заведения Финансовый аудитор Внутренний аудитор Налоговый консультант, эксперт Финансовый аналитик Бизнес-аналитик Советник руководителя компании Бизнес-консультант Научный сотрудник в области экономики

2.9 Reglementări de exercitare a profesiei (națională/internațională)

Legislația națională comunitară/internațională sectorială
[Codul Educației al Republicii Moldova, Nr 152 din 17.07.2014](#)
[Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova Nr 259 din 15.07.2004](#)
[Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Nr. 845 din 03-01-1992](#)
[Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, Nr 139 din 02.07.2010](#)
[Regulamentul de conferire a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior, Hotărârea de Guvern Nr 325 din 18.07.2019](#)
[Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, Hotărâre de Guvern Nr 1007 din 10.12.2014](#)
[Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice, Hotărâre de Guvern Nr 497 din 23.10.2019](#)
[Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, Instituția Publică Consiliul de supraveghere publică a auditului, Decizia Nr 16 din 14.08.2019](#)
[Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, Hotărâre de Guvern Nr 556 din 19.11.2019](#)
[Regulament-cadru de activitate a serviciilor financiare, Hotărâre de Guvern Nr 433 din 15.07.2015](#)
[Normele de pregătire profesională a stagiariilor în audit, Decizia CSPA nr. 15 din 06.08.2019](#)

2.10 Norme și reglementări specifice (profesionale, etice, tehnice, de sănătate)

[Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic, Decizia CC al ANACEC Nr 7 din 18.12.2018](#)

3. CERINȚE DE COMPETENȚE

3.1. COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)

Aria de competență	Competența	Descriptori
<p>1. Proiectarea și realizarea cercetărilor în contabilitate, audit și analiză economică</p> <p>2. Realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice</p> <p>3. Eficientizarea activităților de contabilitate, audit și analiză economică</p>	<p>CT₁. Eficiență personală și profesională</p>	<p>1.1. Accesează, procesează și asimilează noi cunoștințe, utilizând diverse surse și forme de învățare, demonstrează angajamentul față de învățarea pe tot parcursul vieții</p> <p>1.2. Stabilește obiective, identifică oportunități, își planifică progresul în carieră.</p> <p>1.3. Contribuie la performanța altora prin diseminarea de cunoștințe noi și dezvoltarea de aptitudini.</p>
	<p>CT₂. Comunicare, colaborare și lucru în echipă</p>	<p>2.1. Adaptează prioritățile, strategiile, planurile la schimbările mediului de activitate, susține schimbările prin atitudine, inițiative, metode și tehnologii noi de activitate, manifestă rezistența și adaptare în condiții de criză și incertitudine, în situații complexe, de schimbare și dă dovadă de capacitate de restabilire</p> <p>2.2. Execută în mod independent, responsabil și eficient sarcinile profesionale și activitățile de cercetare, își asumă responsabilitatea și riscurile pentru acțiunile și deciziile luate</p> <p>2.3. Aplică capacitatea de organizare și conducere a grupurilor profesionale, de cercetare științifică, delegă sarcini și atribuții, adoptă viziuni de perspectivă a altor persoane</p>
	<p>CT₃. Aplicarea competențelor funcționale, tehnice și digitale</p>	<p>3.1. Generează idei și identifică oportunități, mobilizează resurse materiale, nonmateriale și digitale pentru transpunerea lor în procese ce conduc la crearea de valori</p> <p>3.2. Utilizează tehnicile creative pentru identificarea soluțiilor, dezvoltă gândirea critică generează soluții efective, sustenabile utilizează instrumentele analitice și tehnici creative pentru soluționarea problemelor</p>
	<p>CT₄. Adaptarea activității spre o economie verde/ economie circulară/ sustenabilitate</p>	<p>4.1. Conceptualizează producerea / produsele, serviciile conform principiilor economiei circulare prin utilizarea / valorificarea materialelor, produselor, serviciilor, sistemelor, bazate pe tehnologii prietenoase mediului și sustenabile</p> <p>4.2. Elaborează, dezvoltă și organizează modelele de business circular, elaborează și implementează sisteme de management bazate pe principiile economiei sustenabile.</p>

3.2. COMPETENȚE GENERALE (trans sectoriale și sectoriale)

Aria de competență	Competența	Descriptori
<p>1. Proiectarea și realizarea cercetărilor în contabilitate, audit și analiză economică</p> <p>2. Realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice</p> <p>3. Eficientizarea activităților de contabilitate, audit și analiză economică</p>	<p>CG₁. Planificarea și realizarea cercetărilor științifice</p>	<p>1.1. Planifică, concepe, elaborează și diseminează cercetări științifice în domeniul financiar-contabil.</p> <p>1.2. Elaborează, recenzează și/sau avizează acte normative în domeniul financiar contabil.</p> <p>1.3. Cercetează, consultă și formulează recomandări în organizarea și gestionarea contabilității, raportării financiare, gestiunii fiscale și dezvoltării afacerii.</p> <p>1.4. Cercetează, anticipează, consultă și recomandă soluții pentru probleme neomogene și complexe în contabilitate, audit și analiză economică.</p>
	<p>CG₂. Managementul proiectelor de cercetare-inovare-dezvoltare</p>	<p>2.1. Planifică, concepe, elaborează și realizează proiecte de cercetare în domeniul financiar-contabil.</p> <p>2.2. Identifică idei de proiecte de cercetare, surse de finanțare și implementare ale acestora, concepe și recomandă tematica direcțiilor de cercetare pentru studenți, masteranzi și doctoranzi și după caz coordonează realizarea acestor cercetări</p> <p>2.2. Conduce și/sau ghidează activități de cercetare doctorală și post doctorală.</p>
	<p>CG₃. Utilizarea competențelor de cercetare științifică în procesul de predare-învățare</p>	<p>3.1. Analizează, sintetizează și aplică în procesul educațional cele mai noi și relevante cercetări, informații și modificări din domeniul contabilității, auditului și analizei economice.</p> <p>3.2. Asigură că conținutul, metodele, materialele și experiența generală de predare sunt cuprinzătoare pentru toți studenții și ia în considerare așteptările acestora.</p> <p>3.3. Formează studenții în cea ce privește teoria și practica disciplinelor de contabilitate, audit și analiză economică, utilizând conținutul activităților de cercetare proprii și ale altor persoane.</p> <p>3.4. Colaborează cu personalul didactic, tehnic și de cercetare pe proiecte de cercetare și de organizare a activităților didactice.</p> <p>3.5. Inițiază, dezvoltă și gestionează proiecte educaționale.</p> <p>3.6. Elaborează și recomandă suportul didactic.</p>

	CG4. Valorificarea cercetărilor științifice în domeniul de activitate	<p>4.1. Dialoghează cu publicul în conceperea, desfășurarea și diseminarea cercetărilor științifice.</p> <p>4.2. Identifică reviste pentru publicarea cercetărilor și utilizează tehnicile de prezentare a rezultatelor științifice obținute.</p> <p>4.3. Publică și diseminează rezultatele științifice prin orice mijloace, inclusiv conferințe, ateliere, colocvii și publicații științifice.</p> <p>4.4. Consultă și recomandă soluții pentru probleme neomogene, complexe în domeniul contabil, fiscal și financiar.</p>
--	--	---

3.3. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)

Aria de competență	Competența	Indicatori/Descriptori
1. Proiectarea și realizarea cercetărilor în contabilitate, audit și analiză economică	CP₁. Evaluarea cercetărilor din domeniul financiar și contabil	<p>1.1. Evaluează critic și constructiv rezultatele cercetărilor științifice.</p> <p>1.2. Explică și interpretează diverse situații teoretice și practice, inovatoare și complexe din domeniului financiar și contabil.</p> <p>1.3. Evaluează și diseminează tendințele din domeniul cercetării contabile naționale și internaționale.</p>
2. Realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice	CP₂. Planificarea, realizarea și evaluarea activităților metodice și didactice	<p>2.1. Proiectează și actualizează programe de studii relevante domeniului.</p> <p>2.2. Elaborează și/sau ajustează curriculum-urile pentru discipline de specialitate.</p> <p>2.3. Realizează activități de predare-învățare a disciplinelor din domeniu.</p> <p>2.4. Identifică și implementează formele optime de instruire (cursuri, convorbiri, seminare, lucrări practice și de laborator, ghidarea lucrului individual, testări, etc.).</p> <p>2.5. Elaborează suport metodic pentru activitățile de predare-învățare.</p> <p>2.6. Recenzează și evaluează suportul didactic.</p> <p>2.7. Selectează și implementează forme optime de evaluare a calității instruirii studenților/cursanților.</p> <p>2.8. Elaborează și administrează probe de evaluare și de notare a rezultatelor învățării.</p> <p>2.9. Monitorizează progresul studenților în cunoașterea domeniului contabilității.</p> <p>2.10. Generalizează și apreciază progresele și/sau regresele rezultatelor procesului educațional în domeniul financiar-contabil la nivel macro și micro.</p>
3. Eficientizarea activităților de contabilitate,	CP₃. Consultanță și expertiză în perfecționarea	3.1. Guvernează, analizează și perfecționează cadrul general conceptual de organizare a contabilității financiare.

audit și analiză economică	contabilității financiare	<p>3.2. Guvernează, selectează, adaptează și perfecționează politicile contabile conform necesităților și perspectivelor de dezvoltare ale entității.</p> <p>3.3. Verifică situații financiare.</p> <p>3.4. Decide în cooperare cu departamentele IT utilizarea tehnologiilor informaționale în contabilitate.</p> <p>3.5. Monitorizează, explică și implementează și/sau formulează recomandări de punere în practică a cadrului normativ contabil.</p> <p>3.6. Aplică scepticismul profesional în activitățile contabile și financiare.</p> <p>3.7. Respectă principiile fundamentale de responsabilitate față de interesul public și acționează în interesul tuturor părților implicate în proces.</p> <p>3.8. Activează în conformitate și promovează Cadrul general al valorilor, eticii și atitudinilor profesionale.</p> <p>3.9. Nu se angajează și previne orice ocupație sau activitate care afectează și/sau ar putea afecta integritatea, obiectivitatea și/sau buna reputație a profesiei.</p>
	CP₄ . Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității manageriale	<p>4.1. Formulează și guvernează cadrul general de organizare a contabilității manageriale.</p> <p>4.2. Elaborează și monitorizează sistemul de determinare a costului total și unitar al produselor și serviciilor.</p> <p>4.3. Elaborează recomandări de reducere a costurilor;</p> <p>4.4. Elaborează și evaluează previziuni de bugetare, planifică și implementează controlul bugetar.</p>
	CP₅ . Consultanță și expertiză în perfecționarea contabilității fiscale	<p>5.1. Formulează și guvernează cadrul general de organizare a contabilității fiscale.</p> <p>5.2. Monitorizează, explică și implementează și/sau formulează recomandări de punere în practică a cadrului normativ fiscal.</p> <p>5.3. Elaborează și evaluează previziuni și optimizări fiscale.</p>
	CP₆ . Guvernarea și perfecționarea auditului	<p>6.1. Elaborează, certifică și implementează programe de instruire și certificare a auditorilor.</p> <p>6.2. Guvernează și realizează misiuni de audit intern/financiar.</p> <p>6.3. Monitorizează, explică și implementează și/sau formulează recomandări de punere în practică a cadrului normativ în domeniul auditului.</p> <p>6.4. Aplică scepticismul profesional în activitățile de audit și de management.</p> <p>6.5. Evaluează și examinează critic rezultatele financiar-contabile din punct de vedere a contradicțiilor cu documentele și/sau declarațiile persoanelor de conducere și/sau provoacă</p>

		incertitudini. 6.6. Respectă confidențialitatea informațiilor deținute ca urmare a relațiilor profesionale și de afaceri.
	CP7. Analiza, controlul și gestionarea riscurilor	7.1. Interpretează datele și estimează impactul asupra dezvoltării afacerii. 7.2. Prognozează evoluțiile economice prin prisma analizei informațiilor financiare. 7.3. Proiectează, gestionează și monitorizează procesele financiare ale entității. 7.4. Consultă managementul operațional în gestionarea financiară a entității. 7.5. Elaborează recomandări privind utilizarea optimă a resurselor financiare. 7.6. Identifică riscurile actuale și potențiale asociate regulilor contabile și de raportare financiară. 7.7. Evaluează și informează despre riscurile de denaturare a situațiilor financiare. 7.8. Proiectează, evaluează și consiliază sistemele de control intern pe segmentul financiar-contabil. 7.9. Analizează și evaluează impactul eventualelor denaturări ale informațiilor financiare asupra activității economice a entității/instituției. 7.10. Exprimă opinii independente, acționează corect, manifestă obiectivitate și scepticism profesional.